

1 IMPLEMENTÁCIA IIR FILTRA POMOCOU PROCESORA ADSP218X

1.1 ÚVOD

IIR filter je, vzhľadom na prítomnosť spätnej väzby, **zložitejšia štruktúra** ako FIR filter. Z predchádzajúcich cvičení vieme, že je výhodné prenosovú funkciu IIR filtra **rozložiť** na jednoduchšie sekcie druhého rádu - **bikvady**. Všeobecný bikvad je charakterizovaný pomocou **5 koeficientov** b_0, b_1, b_2, a_1, a_2 . Prakticky všetky dostupné signálové procesory sú optimalizované aj pre implementáciu IIR bikvadu a procesory Analog Devices ADSP218x nie sú v tomto smere výnimkou. Programový kód pre IIR filter umožňuje demonštrovať vyžitie posúvača (Barrel Shifter), ktorý umožňuje využitie mierkových koeficientov bikvadov uložených v zlomkovom formáte 1.15. Podobne ako kód pre implementáciu FIR filtra aj kód pre IIR filter efektívne využíva základné vlastnosti duálnej Harvardskej architektúry, modulo adresovanie a využitie MAC inštrukcie.

Opísaný zdrojový kód zatiaľ neumožní prácu pomocou reálnych technických prostriedkov (vývojovou doskou EZ-KIT2181 Lite) a jeho funkčnosť bude overovaná pomocou simulátora.

1.2 IIR FILTER

Existuje niekoľko verzií implementácie IIR filtrov, ktoré sa líšia štruktúrou zapojenia a počtom koeficientov. V praktických implementáciách IIR filtrov sa najčastejšie využíva realizácia IIR filtra pomocou kaskádného zapojenia sekcií 2 rádu – bikvadov. Prenosové funkcie bikvadov získame z prenosovej funkcie IIR filtra rozkladom do tvaru

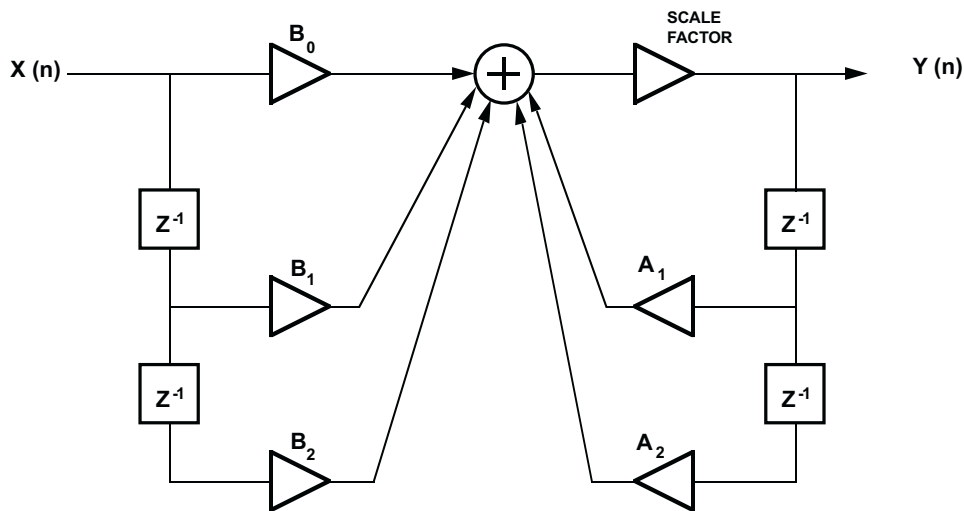
$$H_{IIR}(z) = \prod_{k=1}^{N/2} \left(\frac{b_{0k} + b_{1k}z^{-1} + b_{2k}z^{-2}}{1 + a_{1k}z^{-1} + a_{2k}z^{-2}} \right) = \prod_{k=1}^{N/2} H_k(z) \quad (1.1)$$

pričom na implementáciu prenosovej funkcie $H_{IIR}(z)$ využijeme kaskádne zapojenie $N/2$ bikvadov. Z predchádzajúcich cvičení [1] vieme, že prakticky využívané koeficienty bikvadu a_{jk} môžu byť z intervalu

$$|a_{jk}| < 2.0 \quad j=1,2 \quad k=1,2,\dots,N/2 \quad (1.2)$$

a tak tieto koeficienty musia byť v prípade DSP s pevnou rádovou čiarkou (pretože interval čísel je u typických DSP obmedzený na $(-1,1)$) uložené so zmenenou mierkou. V prípade bikvadov stačí všetky koeficienty a_{jk} vydeliť mierkovou konštantou 2.

Vieme tiež, že pri technickej realizácii sú často využívané **kanonické formy**, ktoré využívajú minimálny počet stavebných prvkov (predovšetkým oneskorovacích členov). V prípade procesora ADSP218x je však výhodnejšie využiť **priamu formu I**, ktorá využíva 4 oneskorovacie členy/na bikvad a je nekanonickou realizáciou¹. Hlavný dôvod na využitie nekanonickej formy je práve jednoduchá možnosť pracovať s koeficientmi, ktoré boli vydelené mierkovou konštantou. Štruktúra implementovaného bikvadu je zobrazená na obrázku 1.

Obr.1 Nekanonická realizácia bikvadu – základného bloku IIR filtra

Preberaný podprogram IIR filtra, ktorý využíva uvedenú realizáciu bikvadu patrí do knižnice voľne dostupného programového vybavenia dodávaného firmou Analog Devices a je detailne opísaný v knihe [2] na str. 77-80. Bikvad realizuje výpočet diferenčnej rovnice

$$y(n) = b_0x(n) + b_1x(n-1) + b_2x(n-2) + a_1y(n-1) + a_2y(n-2) \quad (1.3)$$

pričom

$$B_0 = \frac{b_0}{SCALE}, B_1 = \frac{b_1}{SCALE}, B_2 = \frac{b_2}{SCALE}, A_1 = \frac{a_1}{SCALE}, A_2 = \frac{a_2}{SCALE} \quad (1.4)$$

a v praxi je najčastejšie používaná hodnota $SCALE$ v tvare 2^s , $s = 0,1,\dots$

Uvedený podprogram je uložený v súbore **bikvad.asm**. Program, ktorý inicializuje všetky potrebné registre a zabezpečí načítanie vstupných vzoriek je uložený v súbore **IIR_test.asm**. Tieto súbory boli upravené tak, aby ich bolo možné spracovať v prostredí VisualDSP. Súbor **IIR_test.zip** [3] obsahuje všetky súbory projektu v prostredí

¹ Keďže však 2 oneskorovacie členy môžu byť zdieľané s nasledujúcim bikvadom, je celkový počet oneskorovacích členov rovný $N+2$ čo je len o 2 viac ako v prípade kanonickej realizácie. Pre väčšie hodnoty N je tento rozdiel prakticky zanedbateľný.

VisualDSP ako aj ďalšie testovacie súbory potrebné na overenie správnej činnosti kompletného IIR filtra. Súbor bikvad.asm upravený pre prostredie VisualDSP vyzerá takto:

```

/*****
Nazov suboru:      BIKVAD.asm
Datum modifikacie: 17-03-2002 MD
Opis:              Podprogram realizuje kaskadne zapojenie bikvad sekcii IIR filtra
Parametre:         SR1 = vstupna vzorka X(n)
                   I0 --> ukazuje na oneskorovacu linku X(n-2), X(n-1), Y(n-2), Y(n-1)
                   L0 = 0
                   I1 --> ukazuje na skalovacie faktory pre kazdu bikvad sekcii
                   L1 = 0 (v pripade jedneho bikvadu)
                   L1 = pocet bikvad sekcii (v pripade viacerych bikvadov)
                   I4 --> skalovane koeficienty B2,B1,B0,A2,A1, B2,B1,B0,A2,A1, ...
                   L4 = 5x pocet bikvadov
                   M0,M4 = 1
                   M1 = -3
                   M2 = 1 (v pripade viacerych bikvadov)
                   M2 = 0 (v pripade jedneho bikvadu)
                   M3 = (1 - dlzka oneskorovacej linky)
                   CNTR = pocet bikvad sekcii

Predpoklady:       Oneskorovacia linka musi mat dlzku N+2
                   Oneskorovacia linka je umiestnena v bloku DM.
                   Instrukcie a koeficienty su ulozene v bloku PM.

Navratove hodnoty: SR1 = vystupna vzorka
                   I0 --> do oneskorovacej linky
                   I1 --> na zaciatok skalovcich faktorov
                   I4 --> zaciatok tabulky koeficientov filtra (v PM)

Zmenene registre:  MX0,MX1,MY0,MR,SE,SR
Pocet cyklov:      8*N/2 + 4 cyklov
Vyuzitie pamate:   Pocet datovych slov (16-bitovych):
                   5N - pocet koeficientov (24-bitovych)
                   N+2 - pocet slov v oneskorovacej linke (16-bitovych)
                   N - mierkove (skalovacie) faktory

Poznamky:          Vsetky koeficienty bikvadov a vzorky su v zlomkovom formate 1.15
                   Mierkove (skalovacie) koeficienty su vo formate 16.0
*****/

.GLOBAL bikvad;

.section/pm program;

bikvad: DO sections UNTIL CE;
        SE=DM(I1,M2);
        MX0=DM(I0,M0), MY0=PM(I4,M4);           /* nacita x(n-2), B2 */
        MR=MX0*MY0(SS), MX1=DM(I0,M0), MY0=PM(I4,M4); /* nacita x(n-1), B1 */
        MR=MR+MX1*MY0(SS), MY0=PM(I4,M4);      /* nacita B0 */
        MR=MR+SR1*MY0(SS), MX0=DM(I0,M0), MY0=PM(I4,M4); /* nacita y(n-2), A2 */
        MR=MR+MX0*MY0(SS), MX0=DM(I0,M1), MY0=PM(I4,M4); /* nacita y(n-1), A1 */
        DM(I0,M0)=MX1, MR=MR+MX0*MY0(RND);     /* ulozi x(n-1) ako novu x(n-2) */
sections: DM(I0,M0)=SR1, SR=ASHIFT MR1 (HI);   /* ulozi x(n) ako novu x(n-1) */
        DM(I0,M0)=MX0;
        DM(I0,M3)=SR1;
        RTS;

```

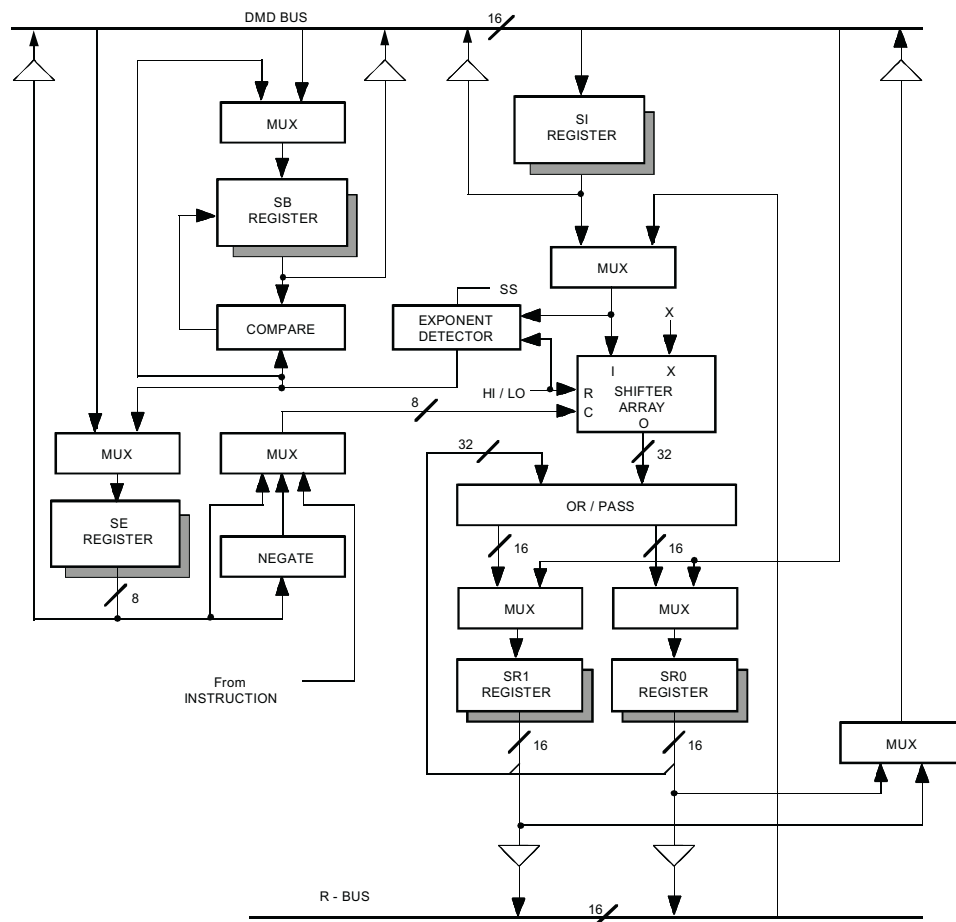
1.2.1 PODPROGRAM BIKVAD.ASM

Pre opis funkcie bikvad.asm je dôležité predovšetkým nastavenie adresovania pre registre **i0**, **i1**, **i4**, hodnoty **m1**, **m2**, **m3**, **m4** a inicializácia modulu adresovania, ktoré zabezpečuje hlavný program iir_test.asm. V programovej pamäti (PM) sú uložené koeficienty IIR filtra v poradi **B2**, **B1**, **B0**, **A2**, **A1** pre jednotlivé sekcie bikvadov a v oneskorovacej linke s veľkosťou $N + 2$ sú uložené vzorky

$$x_1(n-2), x_1(n-1), y_1(n-2), y_1(n-1) \dots y_{N/2}(n-2), y_{N/2}(n-1) \quad (1.5)$$

pričom výstupné vzorky bikvadu sú zároveň vstupnými vzorkami ďalšieho bikvadu a teda vzorky v oneskorovacej linke môžu byť čiastočne zdieľané.

Z pohľadu inštrukčnej sady a registrov je v podprograme bikvad použitý posúvač a jeho registre SE (Shifter Exponent) a SR (Shifter Result), ktorý sa skladá z dvoch 16-bitových registrov SR1 a SR0. Umiestnenie výsledku (t.j. výber cieľového registra SR1 alebo SR0) je realizovaný prepínačom HI/LO priamo v inštrukcii. Inštrukcie a registre, ktoré súvisia s posúvačom sú v kóde bikvad.asm označené zvýrazneným písmom. Blokový diagram posúvača je zobrazený na obrázku 2.

Obr.2 Blokový diagram posúvača (Barrel Shifter)

Na obrázku 3 sú zobrazené možné výsledky posunu (ktoré sú v našom prípade definované obsahom registra SE) v závislosti na hodnote prepínača HI/LO.

Control Code		Shifter Array Output		LEGEND:	
HI Reference	LO Reference			ABCDEFGHIJKLMNPR represents the 16-bit input pattern	X stands for the extension bit
+16 to +127	+32 to +127	00000000	00000000	00000000	00000000
+15	+31	R0000000	00000000	00000000	00000000
+14	+30	PR000000	00000000	00000000	00000000
+13	+29	NPR00000	00000000	00000000	00000000
+12	+28	MNPR0000	00000000	00000000	00000000
+11	+27	LMNPR000	00000000	00000000	00000000
+10	+26	KLMNPR00	00000000	00000000	00000000
+9	+25	JKLMNPR0	00000000	00000000	00000000
+8	+24	IJKLMNPR	00000000	00000000	00000000
+7	+23	HIJKLMNP	R0000000	00000000	00000000
+6	+22	GHIJKLMN	PR000000	00000000	00000000
+5	+21	FGHIJKLM	NPR00000	00000000	00000000
+4	+20	EFGHIJKL	MNPR0000	00000000	00000000
+3	+19	DEFGHIJK	LMNPR000	00000000	00000000
+2	+18	CDEFGHIJ	KLMNPR00	00000000	00000000
+1	+17	BCDEFGHI	JKLMNPR0	00000000	00000000
0	+16	ABCDEFGHI	IJKLMNPR	00000000	00000000
-1	+15	XABCDEFGHI	HIJKLMNP	R0000000	00000000
-2	+14	XXABCDEFGHI	GHIJKLMN	PR000000	00000000
-3	+13	XXXABCDE	FGHIJKLM	NPR00000	00000000
-4	+12	XXXXABCD	EFGHIJKL	MNPR0000	00000000
-5	+11	XXXXXABC	DEFGHIJK	LMNPR000	00000000
-6	+10	XXXXXXAB	CDEFGHIJ	KLMNPR00	00000000
-7	+9	XXXXXXXA	BCDEFGHI	JKLMNPR0	00000000
-8	+8	XXXXXXXX	ABCDEF	IJKLMNPR	00000000
-9	+7	XXXXXXXXX	XABCDEFG	HIJKLMNP	R0000000
-10	+6	XXXXXXXXXX	XXABCDEF	GHIJKLMN	PR000000
-11	+5	XXXXXXXXXX	XXXABCDE	FGHIJKLM	NPR00000
-12	+4	XXXXXXXXXX	XXXXABCD	EFGHIJKL	MNPR0000
-13	+3	XXXXXXXXXX	XXXXXABC	DEFGHIJK	LMNPR000
-14	+2	XXXXXXXXXX	XXXXXXAB	CDEFGHIJ	KLMNPR00
-15	+1	XXXXXXXXXX	XXXXXXXA	BCDEFGHI	JKLMNPR0
-16	0	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	ABCDEFGHI	IJKLMNPR
-17	-1	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XABCDEFG	HIJKLMNP
-18	-2	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXABCDEF	GHIJKLMN
-19	-3	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXABCDE	FGHIJKLM
-20	-4	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXABCD	EFGHIJKL
-21	-5	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXABC	DEFGHIJK
-22	-6	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXAB	CDEFGHIJ
-23	-7	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXA	BCDEFGHI
-24	-8	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	ABCDEFGHI
-25	-9	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XABCDEFG
-26	-10	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXABCDE
-27	-11	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXABCDE
-28	-12	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXABCD
-29	-13	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXABC
-30	-14	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXAB
-31	-15	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXA
-32 to -128	-16 to -128	XXXXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX

Obr. 3 Možné výstupy posúvača

Činnosť celého podprogramu BIKVAD bude podrobne vysvetlená v rámci cvičenia, doteraz prebrané informácie o procesore ADSP218x (predchádzajúce prednášky a cvičenia) sú však dostatočné na jeho kompletnú analýzu.

1.2.2 PROGRAM IIR_TEST.ASM

Program `iir_test.asm` využíva predchádzajúci podprogram `bikvad` na realizáciu celého IIR filtra s konkrétnymi koeficientmi a umožňuje overiť činnosť IIR filtra pre konkrétne vstupné hodnoty.

Implementovaný IIR filter využíva koeficienty navrhnuté pomocou toolboxu **Filter Design & Analysis Tools** programu Matlab. Pomocou tohto programu je možné navrhnuť a optimalizovať koeficienty filtra pre rôzne štruktúry a typy aritmetiky

použitú pri realizácii IIR filtra. Po konverzii koeficientov IIR filtra pre formát 1.15 pre priamu formu I program poskytuje koeficienty² vyjadrené v zlomkovom formáte:

```

Quantized Direct form I filter
----- Section 1 -----
Numerator
  QuantizedCoefficients{1}{1} ReferenceCoefficients{1}{1}
(1) 0.493560791015625 0.493571239820478850
(2) -0.926971435546875 -0.926968313906811560
(3) 0.493560791015625 0.493571239820473460
Denominator
  QuantizedCoefficients{1}{2} ReferenceCoefficients{1}{2}
(1) 0.5000000000000000 0.5000000000000000
(2) -0.837280273437500 -0.837268927234705250
(3) 0.475219726562500 0.475230500598364140
----- Section 2 -----
Numerator
  QuantizedCoefficients{2}{1} ReferenceCoefficients{2}{1}
(1) 0.501647949218750 0.501638082829171330
(2) -0.135986328125000 -0.135986116086180940
(3) 0.501647949218750 0.501638082829174990
Denominator
  QuantizedCoefficients{2}{2} ReferenceCoefficients{2}{2}
(1) 0.5000000000000000 0.5000000000000000
(2) -0.500427246093750 -0.500439834250219430
(3) 0.459442138671875 0.459451804001463460
----- Section 3 -----
Numerator
  QuantizedCoefficients{3}{1} ReferenceCoefficients{3}{1}
(1) 0.529113769531250 0.529107525230331440
0 (2) 0.000000000000000 -0.000000000000003290
(3) -0.529113769531250 -0.529107525230337990
Denominator
  QuantizedCoefficients{3}{2} ReferenceCoefficients{3}{2}
(1) 0.5000000000000000 0.5000000000000000
(2) -0.673706054687500 -0.673717728365859970
(3) 0.420318603515625 0.420315531927695880

FilterStructure = df1
  ScaleValues = [0.25 0.25 0.25 1]
NumberOfSections = 3
StatesPerSection = [4 4 4]

```

Keďže použitá implementácia (bikvad.asm) neumožňuje zmenšenie signálov pred vstupom do každej sekcie, sú **ScaleValues = [0.25 0.25 0.25]** zahrnuté do príslušných konštánt B_0, B_1, B_2 , t.j. ich hodnoty sú vynásobené hodnotami 0,25. Po vynásobení

² V číateľoch sú uvádzané koeficienty B_0, B_1, B_2 pre jednotlivé sekcie, v menovateľoch sú uvádzané hodnoty A_0, A_1, A_2 , pričom platí $SCALE = 1/A_0$. Pre všetky sekcie je použitá rovnaká hodnota $SCALE = 2^1$ (t.j. $A_0 = 0,5$ a sú označené zvýrazneným písmom). Samotné vyjadrenie koeficientov vo formáte 1.15 však ešte nezaručuje správnu implementáciu. Problém môže spôsobiť pretečenie medzivýsledkov pri výpočtoch (1.3) mimo interval $< -1, 1$ a teda pretečenie medzivýsledkov pri výpočte jednotlivých bikvadov. Tieto pretečenia je možné eliminovať zmenšením amplitúdy vstupného signálu (ktorý je v našom prípade tiež vo formáte 1.15, t.j. z intervalu $< -1, 1$) pred vstupom do jednotlivých bikvadov. Programy, ktoré navrhujú (a sú pre tento účel **optimalizované** – ako napr. použitý toolbox) koeficienty IIR pre DSP s aritmetikou v pevnej rádovej čiarky určujú ďalšie mierkové konštanty, ktoré zmenšujú vstupný signál pred vstupom do jednotlivých bikvadov. Tieto mierkové konštanty boli určené s využitím tzv. L2 normy a majú hodnotu 0,25 pre všetky vstupy bikvadov. Tieto hodnoty sú opäť zapísané zvýrazneným písmom. Posledná hodnota 1 určuje, že výstup z posledného bikvadu nie je potrebné meniť. Algoritmy a metódy návrhu (napr. význam L2 normy, ...) týchto mierkových konštánt však presahuje rámec tohto predmetu a je preberaný v iných špecializovaných predmetoch (napr. v predmete Digital Filters). Po zahrnutí týchto opatrení umožní implementovaný IIR filter spracovanie vstupných signálov z intervalu $< -1, 1$ s minimálnou pravdepodobnosťou pretečenia medzivýsledkov v jednotlivých sekciách bikvadov. Na druhej strane uvedená zmena mierky sa snaží čo najlepšie využiť dostupný 16-bitový dynamický rozsah procesora ADSP218x.

hodnotou 2^{15} a zmenení znamienok³ pri hodnotách A_1, A_2 dostávame obsah súboru **coef.dat**, ktorý obsahuje koeficienty vo formáte 16.0 zoradené v poradí, ktoré vyžaduje podprogram **bikvad.asm**:

```

4043,      <- B2      1. sekcia
-7594,     <- B1
4043,      <- B0
-15572,    <- A2
27436,     <- A1
4110,      <- B2      2. sekcia
-1114,     <- B1
4110,      <- B0
-15055,    <- A2
16398,     <- A1
-4335,     <- B2      3. sekcia
0,         <- B1
4335,      <- B0
-13773,    <- A2
22076,     <- A1

```

Hodnoty v súbore **scal.dat** vyjadrujú hodnoty $s=1,1,1$ pre všetky bikvady, t.j. určujú hodnotu $SCALE = 2^s = 2$. Program **iir_test.asm** používa na načítanie vstupných a vysielanie výstupných hodnôt sériový port SPORT1 podobne ako program **fir_test.asm** [4] a vyzerá takto:

```

/*****
Nazov suboru:      IIR_test.asm

Datum modifikacie: 17-03-2002 MD

Opis:              Demonstruje inicializáciu a činnosť IIR filtra implementovaného v procesore
                   ADSP2181. Príklad využíva kaskádne zapojenie BIKVADOV s jednoduchou
                   presnosťou. Vstupné dáta a koeficienty sú v zlomkovom formáte 1.15, mierkové
                   faktory vo formáte 16.0.
                   Vstupné vzorky sú načítavane z prijímacieho registra RX1 seriového rozhrania
                   SPORT1 a filtrované údaje sú zapisované do výšielacieho registra TX1 portu SPORT1.
*****/
#define N          3          /* počet bikvad sekcií */
#define Ncoef      5*N        /* počet koeficientov (5 koef/bikvad) */
#define Nline      2*N+2      /* 4 prvky na bikvad, 2 zdieľané s nasledujúcim */
#define Fvz        256        /* deliaci pomer 256 */

.EXTERN bikvad;

/* dátová pamät - DM dáta */
.section/data data1;
.VAR Delay_Line[2*N+2];      /* oneskorovacia linka */
.VAR/circ Scale_List[N] = "scal.dat"; /* mierkové (skalovacie) faktory pre bikvady */

/* programová pamät - PM dáta */
.section/pm data2;
.VAR/circ COEFF[Ncoef] = "coef.dat"; /* skalované koeficienty bikvadov v tvare
                                       B2, B1, B0, A2, A1, ... B2, B1, B0, A2, A1 */

```

³ Toolbox počíta koeficienty pre diferenčnú rovnicu

$y(n) = b_0x(n) + b_1x(n-1) + b_2x(n-2) - a_1y(n-1) - a_2y(n-2)$, t.j. používa opačné znamienka pri koeficientoch a_1, a_2 než aké používa funkcia **bikvad.asm**. Je preto **vždy potrebné porovnať** diferenčnú rovnicu ktorá je implementovaná a rovnicu, ktorú používa návrhový softvér. Ak sa použijú nesprávne znamienka, zvyčajne dostávame IIR filter, ktorý je nestabilný a na výstupe generuje kvázichaotický priebeh.

```

.section/pm interrupts;
__reset: JUMP start; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
JUMP sample; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
RTI; NOP; NOP; NOP;
/* --tabulka interuptovych vektorov-- */
/* resetovaci vektor */
/* IRQ2 */
/* IRQL1 */
/* IRQL2 */
/* SPORT0 vysielanie*/
/* SPORT0 prijem */
/* IRQE */
/* BDMA */
/* SPORT1 vysielanie */
/* SPORT1 prijem */
/* casovac */
/* znizeny prikon (Power down) */

.section/pm program;
/* ----inicializacia---- */
/**Inicializacia serioveho portu a zakladnych radiacich registrov**/
/* aj ked nasledujuci kod este nie je urceny pre konkretne technicke
prostriedky, jeho filozofia sa priblizuje praktickemu vyuzitiu.
Vstupne vzorky sa naitavaju z prijimacieho registra SPORT1 (RX1)
a po filtracii, ktora je realizovana v prijimacom interrupte SPORT1,
su filtrovane vzorky zapisovane do vysielacieho registra SPORT1 (TX1)
*/
start:
AX0=0x0000;
DM(0x3FFE)=AX0; /* vsetky DM pouzivaju 0 cakacich stavov */
DM(0x3FFD)=AX0; /* casovac je nepouzity */
DM(0x3FFC)=AX0; /* nulovanie registrov */
DM(0x3FFB)=AX0;
DM(0x3FFA)=AX0; /* viackanalove prijimanie */
DM(0x3FF9)=AX0; /* zakazane */
DM(0x3FF8)=AX0; /* viackanalove prijimanie */
DM(0x3FF7)=AX0; /* zakazane */
DM(0x3FF6)=AX0; /* riadenie SPORT0 nepouzite */
DM(0x3FF5)=AX0; /* casovanie SPORT0 nepouzite */
DM(0x3FF4)=AX0; /* casovanie SPORT0 nepouzite */
DM(0x3FF3)=AX0; /* autobufer SPORT0 nepouzity */
/* konfiguracia SPORT1 */
AX0=0x6B1F; /* interne seriove hodiny */
DM(0x3FF2)=AX0; /* RFS reqd, normalny ramec, */
/* TFS reqd, normalny ramec, */
/* interne RFS, TFS, */
/* bez kompresie, 16-bitove slova */
AX0=0x0002; /* generuje 2.048 MHz SCLK1 */
DM(0x3FF1)=AX0; /* z 12.288 MHz CLKIN */
AX0=Fvz-1; /* deli SCLK1 256 pre 8 kHz */
DM(0x3FF0)=AX0; /* vzorkovaci frekvenciu */
AX0=0x0000;
DM(0x3FEF)=AX0; /* autobufer SPORT1 nepouzity */

I0=Delay_Line; M0=1; L0=0; /* inicializacia smernika na oneskorovacu linku */
I1=Scale_List; /* inicializacia smernika na skalovacie faktory */
M1=-3;
L1=LENGTH(Scale_List); /* inicializacia modulu adresovania */
I4=COEFF; M4=1; /* inicializacia smernika na koeficienty */
L4=length(COEFF); /* inicializacia modulu adresovania */
M3=1-Nline;
M2=1;
CNTR=length(Delay_Line); /* nulovanie oneskorovacej linky */
DO zero UNTIL CE;

zero: dm(I0,M2)=0; /* nulovanie oneskorovacej linky */
M2=1; /* !!!viac ako jedna sekcia */
ICNTL=0x07; /* povolenie (edge sensitive) IRQs */
IMASK=0x02; /* povolenie prijimacieho int. od SPORT1 */

AX0=0x0C00; /* SPORT1 povoleny, cakacie stavy */
DM(0x3FFF)=AX0; /* PM=0, boot cakacie stavy=0, */
/* zavadzacia stranka (boot page) 0 */
DIS M_MODE; /* zlomkovy mod MAC jednotky */

/*----- Cakanie na vzorku -----*/
receive:IDLE; /* cakanie na prerusenie od prijimaca */
Jump receive;

```



```

/*----- Spracovanie vzorky -----*/
sample: SR1=RX1;          /* zapis prijatej vzorky do SR1 */
      CNTR=N;             /* inicializacia pocitadla bikvadov */
      I0=Delay_Line;
      call bikvad;        /* volanie podprogramu IIR filtra */

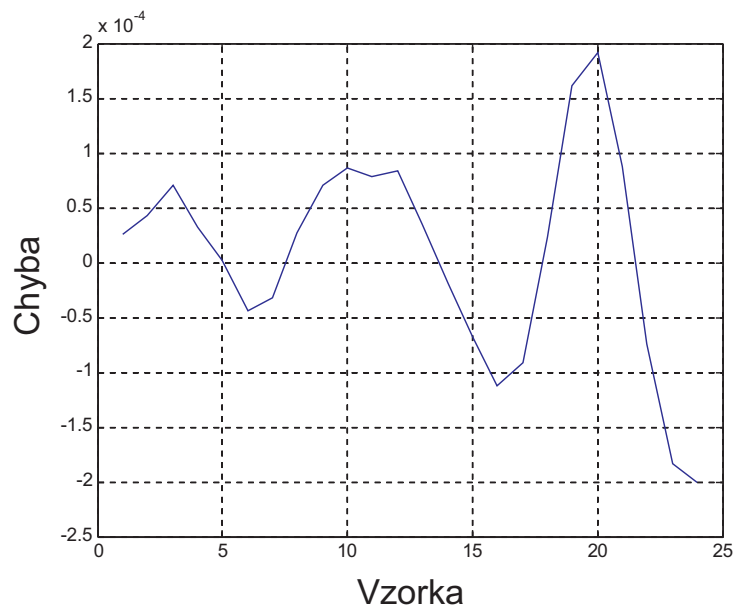
      TX1=SR1;           /* vyselanie filtrovanej vzorky (v SR1) */
      RTI;               /* navrat z prerusenia */

```

a je až na malé odlišnosti zhodný s programom `iir_test.asm`. Činnosť programu `iir_test.asm` bude podrobne analyzovaná počas cvičenia.

1.3 LADENIE IIR FILTRA V PROSTREDÍ VISUALDSP

Počas cvičenia bude vykonaná kompletná simulácia programu `iir_test.asm` so vstupnými vzorkami zo súboru `x.dat`, ktoré sú súčasťou projektu [3]. V projekte je aj program `test.m` v Matlabe, ktorý umožňuje porovnať výsledky zo simulácie ADSP2181 s referenčným výpočtom FIR filtra v Matlabe, ktorý umožňuje vypočítať a zobraziť chybu výpočtu IIR filtra pomocou ADSP218x, ktorá je zobrazená na obrázku 4. Z obrázku je zrejmé, že maximálna chyba je podstatne väčšia ako 1 LSB $\doteq 2^{-15} = 3.1 \cdot 10^{-5}$, čo dokumentuje vplyv spätnej väzby v štruktúre IIR filtra.

Obr.4 Chyba výpočtu IIR filtra v procesore ADSP218x

1.4 ZÁVER

Implementovaný IIR filter vyžaduje na realizáciu IIR filtra rádu $N = 4N + 4$ inštrukčných cyklov. Signálové procesory rodiny ADSP218x realizujú od 33 do 80 MIPS a tieto hodnoty určujú maximálne frekvencie vzorkovania F_{vz} resp. pri danej frekvencii vzorkovania maximálny rád IIR filtra N , ktorý je možné implementovať. Napr. pre IIR filter rádu $N = 20$ (čo už je pomerne zložitý IIR filter) je možné s procesorom, ktorý realizuje 50 MIPS pracovať až do

$$F_{vz} \approx \frac{50 \times 10^6}{4N + 4} = \frac{50 \times 10^6}{84} = 595 \text{ [kHz]} \quad (1.6)$$

čo dokumentuje efektívnosť architektúry ADSP218x pri realizácii aj tohto základného algoritmu ČSS.

LITERATÚRA

- [1] Číslkové filtre a FFT (opakovanie). (dostupné v elektronickej forme `\SPvT\Cvicenia\spvt_2cv.pdf`)
- [2] Mar, A.: *Digital Signal Processing Applications using the ADSP-2100 Family, Volume 1*. Prentice Hall, Englewood Cliffs, 1992. (dostupné aj v elektronickej forme `\SPvT\Knihy\DSP_Books\Using_ADSP-2100\...`)
- [3] (dostupné v elektronickej forme `\SPvT\Cvicenia\IIR_test.zip`)
- [4] Implementácia FIR filtra pomocou procesora ADSP218x. (dostupné v elektronickej forme `\SPvT\Cvicenia\spvt_3cv.pdf`)